

KWARTALNIK PRAWNY

KWARTALNIK WYDAWANY JEST PRZEZ CARITAS ARCHIDIECEZJI BIAŁOSTOCKIEJ W RAMACH RELIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU EDUKACJI PRAWNEJ W POWIECIE BIAŁOSTOCKIM

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA I KARNA MAŁO-LETNICH, NIELETNICH ORAZ MŁODOCIANYCH

Obowiązujące w polskim systemie prawnym przepisy, uzależniają możliwość uznania osoby za winną lub odpowiedzialną swojego zachowania od kilku cech dotyczących tej osoby.

Zasadą jest, że nieograniczoną odpowiedzialność za swoje czyny ponosi osoba pełnoletnia, zdrowa psychicznie, mająca pełną świadomość skutków, jakie może wyrządzić dane zachowanie, mająca pełną świadomość, że zachowanie takie jest zabronione, zakazane, działająca w sposób umyślny w celu osiągnięcia jedynie dla siebie jakichś korzyści, albo dodatkowo w celu zrobienia krzywdy czy pokrzywdzenia innych osób.

Należy zaznaczyć, że w polskim prawie nie ma jednej, stałej zasady w tym zakresie w zakresie ponoszenia odpowiedzialności za określone

działania.

Mimo, że zwyczajowo przyjmuje się podział na osoby poniżej 18 roku życia - niepełnoletnie i osoby, które ukończyły 18 rok życia - pełnoletnie, to przepisy obowiązujące w Polsce wprowadzają dodatkowe warunki.

W sprawach cywilnych mamy do czynienia z podziałem zwyczajowym, a zatem pełną odpowiedzialność co do zasady ponoszą osoby, które ukończyły 18 rok życia.

W sprawach karnych dotyczących popełnienia przestępstwa lub wykroczenia już osoba, która ukończyła 17 rok życia, co do zasady poniesie pełną odpowiedzialność za swoje zachowanie. Należy zatem pamiętać, że polskie przepisy umożliwiają poniesienie pełnej odpowiedzialności za przestępstwo nawet, gdy osoba nie jest jeszcze pełnoletnia.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA MAŁOLETNICH

Na początku zwrócić należy uwagę, że przepisy polskiego prawa karnego w zasadzie w ogóle nie posługują się pojęciem „małoletni”. A zatem mając do czynienia z takim określeniem, należy skupić się na gałęzi prawa, jaką jest prawo cywilne.

Prawo cywilne wprowadza podział na osoby pełnoletnie, które ukończyły 18 rok życia oraz osoby małoletnie, które nie ukończyły 18 roku życia.

Zgodnie z art. 10 § 1 Kodeksu cywilnego pełnoletnim jest osoba która ukończyła lat osiemnaście. Przepisy

Kodeksu cywilnego przewidują jeszcze jedną specyficzną sytuację uzyskania pełnoletniości tj. zawarcie małżeństwa przez małoletniego.

Osoba pełnoletnia ma pełną zdolność do czynności prawnych, w związku z czym może zawierać umowy, zaciągać zobowiązania, prowadzić działalność gospodarczą.

Nie oznacza to jednak, że osoba, która nie jest pełnoletnia, tj. która nie ukończyła 18. roku życia ma zakaz dokonywania jakichkolwiek czynności prawnych.

Numer 4

październik –
grudzień
2024

W tym numerze:

- Odpowiedzialność cywilna i karna małoletnich, nieletnich oraz młodocianych **1**
- Odpowiedzialność cywilna małoletnich **1**
- Postępowanie w sprawach nieletnich **2**
- Odpowiedzialność karna przed ukończeniem 17 r.ż. **4**
- Odpowiedzialność karna po ukończeniu 17 r.ż. **4**
- Jak uzyskać nieodpłatną pomoc? **6**
- Lokalizacja punktów NPP i NPO **7**
- Pomoc osobom pokrzywdzonym w wyniku przestępstwa **8**
- Wzory pism **9**

Wzory pism:

- § Wniosek o warunkowe przedterminowe zwolnienie
- § Wniosek o zniesienie separacji na zgodne żądanie małżonków
- § Oświadczenie o rezygnacji z usług marketingowych

Artykuł 15 Kodeksu cywilnego wprowadza jeszcze jedną kategorię, gdzie osoba, która ukończyła 13. rok życia, ale nie jest jeszcze pełnoletnia, ma ograniczoną zdolność do czynności prawnych. Oznacza to, że osoba między 13. a 18. rokiem życia może chociażby samodzielnie dysponować swoimi pieniędzmi, rozporządzać przedmiotami ze swojego majątku, które przedstawiciel ustawowy oddał do swobodnej dyspozycji. Inne czynności dokonywane przez osobę z ograniczoną zdolnością do czynności prawnych wymagają zgody jej przedstawiciela ustawowego, a w niektórych przypadkach wymagają również

zgody sądu opiekuńczego.

Z kolei osoba, która nie ukończyła 13 roku życia, jest całkowicie pozbawiona zdolności do czynności prawnych. Na gruncie przepisów Kodeksu cywilnego osobom takim przysługuje prawo do zawierania jedynie umów należących do „powszechnie zawieranych w drobnych, bieżących sprawach życia codziennego” np. zrobienie zakupów spożywczych, zakup biletu.

Jeżeli osoba taka dokona innej czynności np. złoży podpis pod umową pożyczki będzie ona bezwzględnie nieważna i nie będzie obowiązywać.

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

Postępowanie w sprawach nieletnich na gruncie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich

Odpowiedzialność karna osób nieletnich, co do zasady podlega innym regułom niż w przypadku dorosłych. Również zasady postępowania, które jest w stosunku do nich prowadzone, znacząco odbiegają od standardowej procedury karnej.

W pierwszej kolejności należy wskazać, kogo będzie dotyczyła ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich. Jest to zagadnienie dosyć złożone, dlatego że zgodnie z przepisami wskazanej wyżej ustawy:

- w zakresie postępowania w sprawach o demoralizację – nieletnim jest osoba, która ukończyła 10 lat i nie jest pełnoletnia,
- w zakresie postępowania w sprawach o czyny karalne jest to osoba, która dopuściła się go po ukończeniu 13 roku życia, a nie ukończyła 17 lat,
- w zakresie wykonywania środków wychowawczych, leczniczych lub poprawczych za nieletniego uważana jest osoba, względem której środki takie zostały orzeczone, nie dłużej jednak, niż do ukończenia lat 21.

Co do zasady, w przypadku dopuszczenia się czynu karalnego przez osobę pomiędzy 13. a 17. rokiem życia, stosuje się przepisy wskazanej powyżej ustawy o wspieraniu i reso-

cializacji nieletnich, będącą swoistym kodeksem postępowania w sprawach nieletnich. Ustawa ta zastąpiła obowiązującą do niedawna ustawę postępowanie w sprawach nieletnich.

Ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich zawiera reguły postępowania w stosunku do takich osób, które wykazują przejawy demoralizacji lub popełniły czyn karalny. Ustawa ta reguluje więc zarówno postępowanie w sprawach o wkroczenia nieletnich, jak i w sprawach o popełnianie przez nich przestępstw. Przejawem demoralizacji nieletniego może być w szczególności zażywanie przez niego narkotyków lub substancji odurzających, jak również pozostawanie przez niego pod wpływem alkoholu.

Postępowanie w sprawach nieletnich kieruje się pewnymi naczelnymi zasadami, których przestrzeganie jest bezwzględnie obowiązujące.

Zgodnie z ustawą w sprawie nieletniego należy kierować się przede wszystkim jego dobrem, dążąc do osiągnięcia korzystnych zmian w jego osobowości i zachowaniu oraz zmierzając w miarę potrzeby do prawidłowego spełnienia przez rodziców lub opiekuna ich obowiązków wobec nieletniego, uwzględniając przy tym interes społeczny.

Postępowania w sprawach nieletnich prowadzi Sąd rodzinny, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Pamiętaj!

Osoba między 13. a 18. rokiem życia może samodzielnie dysponować swoimi pieniędzmi.

Pamiętaj!

Co do zasady, postępowania w sprawach nieletnich prowadzi Sąd rodzinny.

Zasadą jest, że Sąd rozstrzyga sprawę po przeprowadzeniu rozprawy, na której zeznają nieletni oraz świadkowie. Posiedzenie odbywa się przy drzwiach zamkniętych, chyba że jawność posiedzenia jest uzasadniona ze względów wychowawczych.

Rozprawa sądowa kończy się wydanym przez Sąd rodzinny postanowieniem, w którym stwierdza on, czy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu karalnego, oraz orzeka o zastosowaniu środków wychowawczych.

Należy wskazać, że wobec nieletniego mogą być stosowane środki wychowawcze, środek leczniczy oraz środek poprawczy. Kara może być orzeczona tylko w przypadkach określonych w ustawie, jeżeli inne środki nie są w stanie zapewnić jego resocjalizacji.

Na gruncie ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich środkami wychowawczymi są:

- upomnienie,
- zobowiązanie do określonego postępowania, a zwłaszcza do naprawienia wyrządzonej szkody w całości albo w części, do zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, do wykonania prac społecznych, do przeproszenia pokrzywdzonego, do podjęcia nauki lub pracy, do uczestniczenia w odpowiednich zajęciach o charakterze wychowawczym, terapeutycznym, w szczególności terapii uzależnień, psychoterapii, psychoedukacji, lub szkoleniowym, do powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, do powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub do zaniechania używania substancji psychoaktywnej,
- nadzór odpowiedzialny rodziców albo opiekuna nieletniego,
- nadzór organizacji społecznej, w tym organizacji pozarządowej, której celem statutowym jest praca z nieletnimi o charakterze wychowawczym, terapeutycznym lub szkoleniowym, zapobieganie demoralizacji nieletnich lub pomoc w readaptacji społecznej nieletnich, pracodawcy albo osoby godnej zaufania udzielających poręczenia

za nieletniego,

- nadzór kuratora sądowego,
- skierowanie do ośrodka kuratorskiego, a także do organizacji społecznej, w tym organizacji pozarządowej, lub instytucji zajmujących się pracą z nieletnimi o charakterze wychowawczym, terapeutycznym lub szkoleniowym,
- zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju,
- przepadek przedmiotów pochodzących z czynu zabronionego, przepadek przedmiotów, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia czynu zabronionego, przepadek równowartości przedmiotów pochodzących z czynu zabronionego lub przedmiotów, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia czynu zabronionego, przepadek przedmiotów, których wytwarzanie, posiadanie, obrót, przesyłanie, przenoszenie, przewóz lub przechowywanie jest zabronione, przepadek przedsiębiorstwa albo jego równowartości, przepadek korzyści majątkowej albo jej równowartości lub przepadek przedmiotów czynów zabronionych,
- umieszczenie w rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej, która ukończyła szkolenie przygotowujące do sprawowania opieki nad nieletnim,
- umieszczenie w młodzieżowym lub okręgowym ośrodku wychowawczym.

Środkiem leczniczym jest umieszczenie w zakładzie leczniczym, w którym są udzielane nieletnim świadczenia zdrowotne z zakresu opieki psychiatrycznej lub leczenia uzależnień. Sąd rodzinny może go orzec tylko w przypadku stwierdzenia u nieletniego choroby psychicznej lub innego zakłócenia czynności psychicznych, lub uzależnienia.

Środkiem poprawczym jest umieszczenie w zakładzie poprawczym. Może to dotyczyć tylko nieletniego, który dopuścił się czynu karalnego w postaci przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, jeżeli przemawiają za tym wysoki stopień demoralizacji nieletniego oraz rodzaj czynu karalnego, sposób i okoliczności jego popełnienia, zwłaszcza gdy środki wy-

Pamiętaj!

Wobec nieletniego mogą być stosowane środki wychowawcze, środek leczniczy oraz środek poprawczy.

chowawcze okazały się nieskuteczne lub nie rokuja jego resocjalizacji.

Dodać trzeba, że rodzice lub opiekunowie nieletniego mogą zostać zob-

wiązani do naprawienia w całości albo w części szkody wyrządzonej przez nieletniego lub do zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA PRZED UKOŃCZENIEM 17 R.Ż.

W polskim prawie karnym zasadą jest, że za czyn zabroniony (przestępstwo) odpowiada osoba, która w momencie jego popełnienia ukończyła 17 lat. Istnieją jednak wyjątki od tej zasady, na które należy zwrócić uwagę.

Jak już wcześniej zostało wspomniane zgodnie z ustawą o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, możliwe jest reagowanie za pomocą środków wychowawczych już wobec osoby, która ukończyła 10 lat, gdy przejawia ona zachowania wskazujące na demoralizację. Zakazane jest jednakże orzekanie kar grzywny, ograniczenia wolności i pozbawienia wolności wobec tak młodych osób.

Karę można orzec jedynie wobec osoby, która ukończyła 15 rok życia i tylko w określonych sytuacjach.

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 10 § 2 Kodeksu karnego osoba, która ukończyła 15. rok życia może zostać ukarana nawet karą pozbawienia wolności przede wszystkim, jeżeli wcześniej przejawiała objawy demoralizacji i stosowane upomnienia czy zakazy nie pomogły oraz gdy dopuści się jednego z następujących przestępstw: zamachu na życie Prezydenta RP, zabójstwa, umyślnego spowodowania ciężkiego uszczerbku na

zdrowiu, umyślnego spowodowania zdarzenia powszechnie niebezpiecznego, katastrofy w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, porwania samolotu lub statku, zgwałcenia zbiorowego lub kazirodczego, czynnej napaści na funkcjonariusza publicznego, w skutek której nastąpi ciężki uszczerbek na zdrowiu, wzięcia zakładników czy rozboju.

Od 1 października 2023 r., w przypadku dopuszczenia się czynu zabronionego określonego w art. 148 § 2 lub 3 Kodeksu karnego (zabójstwo człowieka) przez nieletniego między 14. a 15. rokiem życia, a "okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają oraz zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że stosowanie środków wychowawczych lub poprawczych nie jest w stanie zapewnić resocjalizacji nieletniego", można wobec takiej osoby orzec karę pozbawienia wolności.

Jeżeli osoba, która ukończyła 15. rok życia i nie ukończyła 17. roku życia dopuści się jakiegokolwiek innego czynu np. kradzieży, nie można wymierzyć jej kary, a jedynie zastosować środki wychowawcze czy poprawcze, o których wspomniano wyżej.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA PO UKOŃCZENIU 17 R.Ż.

Osoba, która ukończyła 17 rok życia traktowana jest jako „osoba dorosła” i odpowiada za popełnione przestępstwa i wykroczenia. Jednakże nawet w takich sytuacjach istnieją wyjątki, które umożliwiają łagodniejsze podejście do sprawcy biorąc pod uwagę jego wiek.

Zgodnie z art. 54 § 2 Kodeksu karnego wobec sprawcy, który w czasie popełnienia przestępstwa nie ukończył 18 lat, nie orzeka się kary dożywotniego pozbawienia wolności.

Oznacza to, że osobie niepełnoletniej można wymierzyć maksymalnie karę 25 lat pozbawienia wolności, co w praktyce jest bardzo rzadko stosowane.

W wyjątkowych sytuacjach, nawet wobec 17-latka można nie orzekać kary, lecz orzec środki wychowawcze i poprawcze, o których wspomniano wyżej. Taka możliwość zachodzi, gdy nie jest on pełnoletni, czyli ma między 17 a 18 lat, popełnił występki, czyli czyn mniej szkodliwy i łagodniej-

Pamiętaj!

Karę można orzec jedynie wobec osoby, która ukończyła 15 rok życia i tylko w określonych sytuacjach.

karany, a stopień rozwoju sprawcy oraz jego właściwości i warunki osobiste - brak głębokiej demoralizacji, pozytywny tryb życia, przypadkowość popełnienia czynu, odegranie mało istotnej roli w popełnieniu czynu grupowego, uzasadniają zrezygnowanie z wymierzenia kary.

Obok opisanych wyżej pojęć małoletniego i nieletniego prawo karne posługuje się także pojęciem młodocianego. Zgodnie z definicją zawartą w Kodeksie karnym młodocianym jest sprawca, który w chwili popełnienia czynu zabronionego nie ukończył 21 lat i w czasie orzekania w pierwszej instancji 24 lat.

Status młodocianego w postępowania-

niu karnym nie wyklucza odpowiedzialności karnej za popełniony czyn jednak w pewien sposób ją modyfikuje.

Jednym z wyrazów dostosowywania reakcji karnej do wieku sprawcy jest nakaz kierowania się względami wychowawczymi przy wymierzaniu kary młodocianemu przewidziany w art. 54 § 1 Kodeksu karnego.

W dalszej kolejności wobec sprawcy młodocianego przewidziane są surowsze warunki okresu próby związanego z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności. Wobec sprawcy młodocianego okres próby wynosi od 2 do 5 lat.

ARCHIDIECEZJI
BIAŁOSTOCKIEJ

JAK UZYSKAĆ NIEODPŁATNĄ POMOC W PUNKTACH?

Jak uzyskać nieodpłatną pomoc w punktach Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego?

Z nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego skorzystać może każda osoba fizyczna, która potwierdzi stosownym, pisemnym oświadczeniem, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Do darmowych świadczeń uprawnione są także osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, niezatrudniające innych osób w ciągu ostatniego roku.

Każda osoba, która chce skorzystać z porady, powinna wcześniej umówić się na wybrany dzień i godzinę wizyty w konkretnym punkcie.

Rejestracji można dokonać telefonicznie za pośrednictwem Starostwa Powiatowego w Białymstoku pod następującym numerem telefonu mailowo, bądź przez stronę www.

Podczas rejestracji nie trzeba podawać żadnych swoich danych osobowych, ani informować o sprawie, w której potrzebujemy pomocy lub konsultacji.

ZAPISY NA PORADY

telefonicznie

533 330 857

poprzez e-mail:

m.szerenos@st.bialystok.wrotapodlasia.pl

m.wiszniewska@st.bialystok.wrotapodlasia.pl

poprzez stronę www:

<https://zapisy-np.ms.gov.pl/>

ARCHIDIECEZJI
BIAŁOSTOCKIEJ

Caritas Archidiecezji Białostockiej

ul. Warszawska 32
15-077 Białystok
tel./faks: 85 651 90 08
www.bialystok.caritas.pl

Starostwo Powiatowe w Białymstoku

Ul. Borsucza 2
15-569 Białystok
tel. 85 740 39 51 , fax 85 740 39 82
www.powiatbialostocki.pl

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA NA TERENIE POWIATU BIAŁOSTOCKIEGO

Białystok:

Budynek Poradni przy ul. Słonimskiej 15/1, lok.42 w Białymstoku
poniedziałek - środa 8:00 -12:00, czwartek - piątek 12:30 -16:30

Łapy:

Centrum Kształcenia Zawodowego w Łapach, ul. Gen. Wł. Sikorskiego 15
poniedziałek 11:00 - 15:00, wtorek - piątek 9:00 - 13:00

Wasilków:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wasilkowie, ul. Suprańska 21
poniedziałek 8:00 - 12:00 czwartek 8:00 - 12:00

Tykocin:

Urząd Miejski w Tykocinie, ul. 11 Listopada 8
wtorek 9:00 - 13:00

Czarna Białostocka:

Urząd Miejski w Czarnej Białostockiej, ul. Torowa 14a(środa 9:00 - 13:00, piątek 9:00 - 13:00)

Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzone przez Caritas Archidiecezji Białostockiej:

Zabłudów:

w budynku MOPS w Zabłudowie, przy ul. Mickiewicza 5
piątek 8:00 - 12:00

Michałowo:

w budynku Wodociągów w Michałowie, przy ul. Leśnej 1
środa 8:00 - 12:00

Dobrzyniewo Duże:

w budynku Urzędu Gminy w Dobrzyniewie Dużym, ul. Białostocka 25
poniedziałek 9:00 - 13:00

Supraśl:

w budynku MOPS w Supraślu, przy ul. Piłsudskiego 17
wtorek 11:00 - 15:00, czwartek 10:00 - 14:00

NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE NA TERENIE POWIATU BIAŁOSTOCKIEGO

Punkty nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego prowadzone przez Caritas Archidiecezji Białostockiej:

Choroszcz:

przy ul. Sienkiewicza 42 w Choroszczy
poniedziałek - środa 8:00 -12:00, czwartek - piątek 12:30 -16:30

Białystok:

Budynek Poradni przy ul. Słonimskiej 15/1, lok.42 w Białymstoku
poniedziałek - środa 12:30 -16:30, czwartek - piątek 8:00 -12:00

ARCHIDIECEZJI
BIAŁOSTOCKIEJ

Caritas Archidiecezji Białostockiej

ul. Warszawska 32
15-077 Białystok
tel./faks: 85 651 90 08
www.bialystok.caritas.pl

Starostwo Powiatowe w Białymstoku

Ul. Borsucza 2
15-569 Białystok
tel. 85 740 39 51 , fax 85 740 39 82
www.powiatbialostocki.pl

POMOC OSOBOM POKRZYWDZONYM W WYNIKU PRZESTĘPSTWA — KAMPANIA SPOŁECZNA —

Kolejny artykuł w ramach tegorocznej kampanii „Pomoc osobom pokrzywdzonym w wyniku przestępstwa” chcielibyśmy poświęcić uprawnieniom pokrzywdzonego jako oskarżyciela prywatnego.

Należy mieć świadomość, że Kodeks karny zawiera określoną grupę przestępstw, której co do zasady nie ścigają służby państwowe. Są to tzw. przestępstwa prywatnoskargowe. Należy do nich np. przestępstwo zniesławienia lub pomówienia, naruszenia czynności narządów ciała na okres krótszy niż 7 dni oraz pewna część przestępstw popełnionych na szkodę osoby najbliższej.

W sprawach prywatnoskargowych inicjatywa ścigania i oskarżania należy w zasadzie do pokrzywdzonego, który sam wnosi akt oskarżenia. Nie obowiązuje tu przymus adwokacko-radcowski. Pokrzywdzony może wnieść akt oskarżenia w ciągu roku od czasu, gdy dowiedział się o osobie sprawcy, nie później jednak niż z upływem trzech lat od czasu popełnienia przestępstwa.

Pokrzywdzony przestępstwem prywatnoskargowym musi wiedzieć, że w niektórych przypadkach, pod warunkiem że leży to w interesie społecznym, sprawę prywatnoskargową może objąć swoją ingerencją prokurator. Jeśli więc uzna, że ochrona jego interesu byłaby skuteczniejsza, gdyby postępowanie wszczął lub przyłączył się do już prowadzonego prokurator, powinien to zasugerować. Jeśli prokurator odmówi ingerencji w postępowanie skargowe w oparciu o brak interesu społecznego w ściganiu, wówczas na taką decyzję pokrzywdzony może złożyć zażalenie do prokuratora nadrzędnego.

Akt oskarżenia ma prostą formę, ponieważ może się ograniczać do wskazania osoby oskarżonego, zarzucanego mu czynu oraz dowodów na poparcie oskarżenia. W sprawach

tych możliwy jest tzw. ustny akt oskarżenia. Policja na żądanie pokrzywdzonego przyjmuje ustną lub pisemną skargę i w razie potrzeby zabezpiecza dowody, po czym przesyła skargę do właściwego sądu. Ponadto na polecenie sądu Policja dokonuje określonych przez sąd czynności dowodowych, po czym ich wyniki przekazuje sądowi.

W sprawach prywatnoskargowych obowiązkowe jest przeprowadzenie przez sędziego posiedzenia pojednawczego, które poprzedza rozprawę główną.

W razie braku pojednania sąd kieruje sprawę na rozprawę główną, w trakcie której oskarżyciel prywatny może zgłaszać wnioski dowodowe na poparcie swojego oskarżenia. Odstąpienie od oskarżenia przed prawomocnym zakończeniem postępowania skutkuje jego umorzeniem, lecz takie rozstrzygnięcie procesowe wymaga zgody oskarżonego, chyba że oskarżyciel prywatny odstąpi od oskarżenia przed rozpoczęciem przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej.

W postępowaniu prywatnoskargowym dopuszczalne jest wniesienie oskarżenia wzajemnego skutkującego kumulacją ról procesowych. Oskarżony może, aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej, wnieść przeciwko oskarżycielowi prywatnemu będącemu pokrzywdzonym wzajemny akt oskarżenia o ścigany z oskarżenia prywatnego czyn, pozostający w związku z czynem mu zarzucanym. Sąd rozpoznaje wówczas łącznie obie sprawy.

W takim przypadku obaj oskarżyciele prywatni korzystają z uprawnień oskarżonego. Oskarżenie wzajemne jest niedopuszczalne, gdy prokurator wcześniej wszczął postępowanie, a zatem wywiódł prywatny akt oskarżenia albo przyłączył się do postępowania.

ARCHIDIECEZJI
BIAŁOSTOCKIEJ

KAMPANIA SPOŁECZNA

WZORY PISM

WZÓR NR 1

ARCHIDIECEZJI
BIAŁOSTOCKIEJ

.....
Miejscowość i data

Sąd Okręgowy w

Wydział Penitencjarny

.....

.....

(adres)

.....

.....

.....

(imię i nazwisko skazanego, adres)

WNIOSEK O WARUNKOWE PRZEDTERMINOWE ZWOLNIENIE

Wnoszę o warunkowe zwolnienie z odbycia reszty kary w wymiarze

(podać wymiar kary – lat , miesięcy) orzeczonej wyrokiem Sądu

.....(podać nazwę Sądu) z dnia

(podać datę) sygn.....(podać sygnaturę akt sprawy).

Obecnie przebywam (przebywałem) w Zakładzie Karnym (Areszcie Śledczym)

.....(podać dokładny adres).

UZASADNIENIE

.....

.....

.....

.....

W załączeniu należy dołączyć dokumenty potwierdzające okoliczności podnoszone we wniosku np. zaświadczenie że skazany będzie miał zapewnioną pracę, informację o miejscu zamieszkania.

Opłata sądowa od wniosku wynosi 45 zł.

.....
(czytelny podpis)

WZORY PISM

WZÓR NR 2

ARCHIDIECEZJI
BIAŁOSTOCKIEJ

.....
Miejscowość i data

Sąd Okręgowy w

Wydział Cywilny

.....

.....

(adres)

Wnioskodawca

.....

.....

.....

(imię i nazwisko, adres, PESEL)

Uczestnik (małżonek)

.....

.....

.....

(imię i nazwisko, adres, PESEL)

WNIOSEK O ZNIESIENIE SEPARACJI NA ZGODNE ŻĄDANIE MAŁŻONKÓW

W imieniu własnym wnoszę o:

1. zniesienie separacji małżonków - wnioskodawczyni (wnioskodawcy) i uczestnika postępowania (uczestniczki postępowania) , orzeczonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w z dniar. w sprawie oznaczonej sygnaturą akt
2. stwierdzenie, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

.....

.....

.....

.....

.....

(W uzasadnieniu wniosku należy wskazać , że uczestnik postępowania również żąda zniesienia separacji i jego żądanie w tym względzie jest zgodne z żądaniem wnioskodawcy oraz, że stosowne żądanie ze swej strony zgłosi on na rozprawie.)

.....

(czytelny podpis)

Załączniki:

1. odpis wniosku,
2. potwierdzenie uiszczenia opłaty w kwocie 100 zł,
3. odpis orzeczenia o separacji,
4. oświadczenia małżonków.

WZORY PISM

WZÓR NR 3

ARCHIDIECEZJI
BIAŁOSTOCKIEJ

.....
Miejscowość i data

.....
.....
.....

(imię i nazwisko osoby składającej oświadczenie.)

.....
.....
.....

(nazwa i adres podmiotu, do którego kierowane jest oświadczenie, przesyłającego materiały marketingowe)

OŚWIADCZENIE O REZYGNACJI Z USŁUG MARKETINGOWYCH

Niniejszym, działając w imieniu własnym oświadczam, iż rezygnuję z otrzymywania z Państwa firmy wszelkich ofert marketingowych. Wobec powyższego nie wyrażam zgody na otrzymywanie dalszych materiałów promocyjnych, informacyjnych i innych materiałów.

Oświadczenie dotyczy wszelkich form komunikacji, a w szczególności komunikacji za pomocą poczty elektronicznej, poczty tradycyjnej i za pomocą połączeń telefonicznych.

.....
.....
.....

(oświadczenie może dotyczyć tylko konkretnego adresu lub konkretnego numeru, w takiej sytuacji należy oznaczyć zakres żądania).

Wskazuję również, iż nie wyrażam zgody na przekazywanie moich danych innym podmiotom.

.....
(czytelny podpis)